

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (48)

Вінниця, 2025

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 8 від 20 лютого 2025 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкач С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(48) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2025. 144с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2025

З М І С Т

СЛОВО РЕДАКТОРА

**ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ КОСТЯНТИН,
РУДА ТЕТЯНА, СОРОЧАН АЛІНА,
САМООСВІТА ПЕДАГОГА ЯК ШЛЯХ ДО МАЙСТЕРНОСТІ**

5

НОВІ ПРАКТИКИ В ОСВІТІ, ВИХОВАННІ, МЕТОДИЦІ

**КОЛОТ ІННА, АВЕРІНА ОЛЕКСАНДРА
ГІБРИДНІ ТА ДИСТАНЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

16

КУЧЕР ОЛЬГА

**ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ АУДІЮВАННЯ І РОЗУМІННЯ УСНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ**

18

СЕНИШИНА МАРІЯ

**ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО СВІТУ ПОЕЗІЇ ЗАСОБАМИ
РОЗКРИТТЯ ТОНКОЩІВ ДЕКЛАМАЦІЇ**

23

СЛОБОДЯНЮК ВАЛЕНТИНА

**МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДІВ І ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ІНТЕРАКТИВНИМИ
ПОСІБНИКАМИ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

28

ЗРАЛКО АННА

ДИТЯЧІ СВЯТА В УМОВАХ ВІЙНИ

32

ТРІКОЛІЧ АНАСТАСІЯ

**МОВЛЕННЄВІ СИТУАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ
ШКОЛІ**

36

КОНОПКО ОЛЬГА

**СТВОРЕННЯ СТИМУЛЮЮЧОГО РОЗВИВАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІД
ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ДНЯ ВІЛЬНОЇ ГРИ**

41

ЦАРИК АНДРІЙ, МАРТИНЮК ЮЛІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗА ПРОГРАМОЮ
НОВОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

46

ЧЕРЕШНЕВА АННА

**ВИРОБЛЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ФОРМУВАННІ
ОСОБИСТОСТІ**

52

ШЕВЧУК ЮЛІЯ

**МОВНІ ПОМИЛКИ В ПРОЦЕСІ ОПАНУВАННЯ РІДНОЇ МОВИ: ЇХ ТИПИ,
ПРИЧИНИ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

56

КОВАЦЕНКО ГАЛИНА

Слово редактора

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

62

ЛІТЕРАТУРА: ІДЕЇ, ДОСВІД, РЕЗУЛЬТАТИ

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО

ЕЛЕМЕНТИ ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ ЛІТЕРАТУРИ
«ВТРАЧЕНОГО ПОКОЛІННЯ» Е. М. РЕМАРКА ТА Е. М. ХЕМІНГВЕЯ

74

ПОХИЛЮК АНАСТАСІЯ

ІСТОРИЧНІ ВИМІРИ РОМАНУ МАРІЇ МАТІОС «СОЛОДКА ДАРУСЯ»

80

МЕТОДИЧНА СКАРБНИЧКА

СВИНАРЧУК ВАЛЕНТИН

СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

«В ЄДНОСТІ СИЛА НАРОДУ» (ДО ДНЯ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ)

87

КОРНЮК СНІЖАНА

КРЕДИТИ СТИМУЛЮЮТЬ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ, АЛЕ ПРИЗВОДЯТЬ ДО
БОРГІВ. ЯК ВИНИКАЮТЬ ВЕЛИКІ БОРГОВІ КРИЗИ?

92

СТЕПОВА АЛЛА

СВІНГ ЯК СТИЛЬ ОРКЕСТРОВОГО ДЖАЗУ

95

УКРАЇНЕЦЬ ІРИНА

РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

100

СЕРГІЄНКО ОЛЕНА

ДИТЯЧИЙ САДОЧОК В СУЧАСНОМУ СВІТІ.
ЯКИЙ БИ ХОТІЛОСЬ БАЧИТИ САДОЧОК В МАЙБУТНЬОМУ

103

КОНКУРСИ. ПЕРЕКЛАДИ ВІРШІВ

РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

PODILIA THINKS GLOBAL

108

КОРОЛЬ ТЕТЯНА

ПЕРЕКЛАД ПОСТИЧНИХ ТВОРІВ ЯК МЕТОД ЗБАГАЧЕННЯ ЛЕКСИЧНОГО
ЗАПАСУ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

114

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА

БОЛИТЬ... (переклад)

122

ВІРШІ ЗДОБУВАЧІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

124

КОНКУРС НА КРАЩОГО ПЕРЕКЛАДАЧА ПОЕЗІЇ

129

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей

145

Розширення застосування прийомів одноманітність в роботі та забезпечити формування аудіативних умінь і навичок, формування вмінь сприймати (слухати і використання послідовної системи читати) навчальну інформацію, а й тренувальних вправ і завдань дає сприяє формуванню активної, творчої можливості не тільки подолати мислячої мовної особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Державний стандарт початкової загальної освіти. *Початкова освіта*. 2011. № 18 (594). 43 с.
2. Джежелей О. В. Навчаємо слухати, говорити, читати. *Початкова школа*. 2012. № 6. С. 17-20.
3. Мирошкіна В. Г. Теоретичні основи формування в молодших школярів поняття про усне й писемне мовлення. Теорія та методика навчання та виховання. За ред. чл.-кор. АПН України Г. В. Троцько. Харків: ХДПУ, 2011. Вип. 6. С. 87-94.
4. Пентиліук М. І. Уроки розвитку зв'язного мовлення чи комунікативних умінь і навичок? *Дивослово*. 2010. № 3 (636). С. 12-15.
5. Серова В. Т. На шляху до виховання грамотних учнів. *Нова педагогічна думка*. 2013. № 2. С. 54-55.
6. Хорошковська О. Н. Розвиток мовлення і підготовка до засвоєння грамоти. *Початкова школа*. 2011. № 5. С. 32-37.

*Стаття надійшла до редакції
02 лютого 2025 р.*

ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО СВІТУ ПОЕЗІЇ ЗАСОБАМИ РОЗКРИТТЯ ТОНКОЩІВ ДЕКЛАМАЦІЇ

УДК 373.3.016: 811.161.2]:808.54

СЕНИШИНА МАРІЯ

здобувачка вищої освіти

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

(Науковий керівник: викладач кафедри української філології Омелянчик Т. Г.)

Анотація. У статті теоретично та практично обґрунтовано ефективні методи та прийоми, що забезпечать учителю можливість виявити та розвинути у здобувачів початкової освіти вміння правильно сприймати та декламувати ліричні твори у процесі їх вивчення.

Ключові слова: якості читання, мовлення, ліричний твір, образні засоби, поетичний текст, емоційний стан героя, ритмічність вірша.

Постановка проблеми. Ознайомлення науці та освітній практиці, обумовлені з науковими дослідженнями, потребами суспільства у творчих присвячених проблемі застосування всебічно розвинених громадянах країни творчих завдань у роботі з дітьми, дало та недостатньою забезпеченістю умов змогу виявити низку суперечностей, які для цього; проголошенням пріоритетної об'єктивно мають місце у педагогічній ролі освіти у становленні особистості і

відсутністю педагогічних методик, спрямованих на формування активної особистості, здатної самостійно вирішувати різноманітні проблеми, самореалізовуватись у житті; наявністю бажання дітей брати активну участь у житті і відсутність знань, умінь та навичок для його реалізації.

Опираючись на різні методики, ми виділили такий компонент, як розвиток уяви, що є, на нашу думку, тим наріжним каменем, від якого варто відштовхнутися, щоб вчити дітей умінню передавати емоції та почуття.

Стан дослідження проблеми. У дослідженнях вітчизняних учених було виявлено умови та фактори, що впливають на інтерес учнів до навчання. Так, багато дослідників називають серед таких умов зміст навчального матеріалу, активну творчу пошукову розумову діяльність здобувачів, навчальний процес на оптимальному рівні розвитку дітей, емоційну атмосферу навчання; виділяють такі умови, як створення позитивних переживань, виховання свідомого ставлення до навчання, розуміння значущості пізнавального інтересу, його особистісного й суспільного змісту, подолання негативного ставлення до навчання. Ряд авторів акцентують увагу на ролі спільної та колективної навчальної діяльності учнів у відновленні їхнього інтересу до навчання (Х. Й. Лийметс, 1975; Т. О. Матис, 1977; В. Ф. Моргун, 1979 та ін.); визначають умови формування інтересу: оптимальне поєднання різних методів навчання (Ю. К. Бабанський), ситуації інноваційного проблемного навчання (І. Я. Лернер, 1969; О. М. Матюшкін, М. М. Скаткін), рівень вимогливості у дітей

(Ю. М. Кулюткін, Г. С. Сухобська та ін.), специфічні завдання навчання в різних вікових групах (О. Д. Алферов, В. С. Ільїн, М. В. Матюхіна, Є. А. Шумилін та ін.), інтенсивність навчання (О. О. Леонтєв, Г. К. Китайгородська та ін.).

Проведені психолого-педагогічні дослідження згаданими вище вченими засвідчують можливість створення широкого спектру умов формування пізнавальних інтересів у здобувачів початкової світи та змін їхніх характеристик (активність, узагальненість, спрямованість на різні сторони навчальної роботи та ін.).

Мета дослідження – проаналізувати ефективні умови та методи використання творчих завдань здобувачами початкової світи у процесі вивчення ліричних творів на уроках української мови.

Виклад основного матеріалу. Одним із головних завдань уроків української мови є прилучення дітей до світу поезії, знайомство їх із віршованою мовою як своєрідним типом мови. У чому ж полягають особливості віршованої мови?

Для її організації особливе значення має ритм. Розміреність, ритмічність вірша створюється повторенням наголошених і ненаголошених складів у рядку, а кінці рядків римуються. Таким чином, ритм і рима – дві суттєві ознаки віршованої мови.

У початкових класах вивчається чимало віршованих творів, але особливе місце посідають ліричні вірші. Як свідчить практика, робота над ними викликає значні труднощі у здобувачів початкової світи. Це пояснюється насамперед специфічними особливостями лірики як особливого роду художньої літератури. У ліричному

вірші передаються почуття, переживання та думки автора. У ньому розкривається внутрішній стан ліричного героя, його ставлення до певних подій чи явищ дійсності.

Для повноцінного сприйняття ліричних текстів діти повинні прожити емоційним станом ліричного героя, пережити те, що його хвилює, тішить, засмучує. Це важко для здобувачів початкової освіти, бо їх емоційна сфера недостатньо розвинута для того, щоб повною мірою співчувати тому, про що йде мова в поезії. Головний напрямок роботи вчителя під час читання ліричних віршів полягає в тому, щоб розвинути емоційний бік духовного життя дитини, досягти зацікавленого ставлення до твору, що вивчається.

Таким чином, перше завдання, яке доводиться вирішувати вчителю під час вивчення ліричних творів, – навчити дітей розуміти поетичний текст.

Друга трудність, яка виникає у процесі вивчення ліричних творів, полягає в сприйнятті здобувачами початкової освіти образності тексту. Таке сприйняття вимагає певного рівня поетичного розвитку дитини, але, як свідчить практика, образність поетичного висловлення думок не завжди доступна здобувачам. Тому часто зустрічається «неправдива» виразність читання ліричних творів, тобто неправильне використання виражальних засобів під час читання, помилкове або неточне розуміння тих чи інших слів і виразів. Ось чому вчитель повинен звернути особливу увагу на образність мови ліричних віршів, включивши цю роботу як основну в аналіз твору.

Таким чином, друге завдання вчителя під час вивчення ліричних творів – це

поєднання роботи над образними засобами мови з аналізом змісту вірша. Адже форма та зміст єдині, а вибір і використання певних виражальних засобів відповідає ідейному задуму поета [4, с. 72]. Аналіз ліричного вірша передбачає вирішення таких завдань:

а) сприяти розумінню здобувачами початкової освіти змісту твору;

б) поглиблювати та розширювати образні уявлення, що виникають в дітей під час читання поезії.

Аналіз здійснюється за такими взаємопов'язаними напрямками:

а) аналіз змісту (Про що йде мова у вірші? Яка думка здається найважливішою?);

б) робота над виразністю читання (Як це треба прочитати?);

в) аналіз образних засобів (Як сказано у вірші? Прочитай!).

Останній напрямок аналізу не можна ні в якому разі залишати поза увагою: в результаті аналізу образних засобів діти усвідомлюють особливу виразність, красу, емоційність поетичного слова. Так, перечитуючи з учнями вірш Василя Грінчака «Білі ночі», учитель просить їх відшукати ті рядки, у яких автор описує красу весняного цвітіння. Діти знаходять: *«Все потонає у білім мореві цвітіння, і села в пору цю здаються поміж зеленими полями неначе білі острови»* [1, с. 31]. Учитель запитує: «Чому поет називає села в білому цвіті білими островами серед зелених полів?»»; «З чим поет порівнює місяць?»»; «Які почуття автора передають слова *«...стойш, дивиєшся, вдихаєш медовий запах черешневий?»*» [1, с. 31].

Щоб навчити дітей розуміти образність ліричного вірша, відчувати естетичне задоволення від вдало

дібраного автором слова, вчитель може використовувати прийом, суть якого полягає в заміні авторського слова чи словосполучення близьким за значенням (синонімічним) словом і в усвідомленні на основі зіставлення особливої виразності, краси, емоційності поетичного тексту [4, с. 73]. Так, читаючи з вихованцями рядки вірша Олександра Олеся «Білі гуси летять над лугами», вчитель дає їм таке завдання:

До слів *впали, розгойдали, розцвіли* доберіть близькі за значенням. Перевірте, чи передають дібрані вами слова таку мелодійність, задушевність, зачарованість, як у поета:

*Білі гуси на озеро впали,
Тихі води кругом розгойдали...
Розцвіли, як купави великі.*

Довго-довго їх чуються крики [1:32].

Третя трудність роботи над ліричним твором полягає у виборі прийомів розвитку мовлення дітей на основі змісту вірша. Відомо, що ліричні твори не переказуються. Замість перекладу, для розвитку мовлення і розвитку внутрішнього «бачення», тобто образних уявлень на основі прочитаного, використовується прийом словесного і музичного ілюстрування тексту. Цим видам роботи може передувати розгляд ілюстрацій. Учитель говорить: "Подивіться на ілюстрацію до цього вірша. Можемо ми віднести її до всього твору чи лише до якоїсь його частини? Що зобразив художник на картині? Що він намалював у центрі картини? Вдалині? Які фарби вибрав художник для своєї картини? Який настрій вони створюють? Опишіть картину, використовуючи рядки з вірша».

Під час словесного малювання, тобто відтворення картини за допомогою слів,

текст вірша ділять на мікрокартини, які слід зачитувати, уточнюючи в процесі читання зміст кожної [4, с. 73]. Діти зачитують кожну строфу і з допомогою вчителя, який спрямовує їх уяву, відтворюють словесні картини. При словесному малюванні вчитель пропонує дітям такий план:

1. Кого і що я намалюю на картині?
2. Як я намалюю: яким буде передній і дальній план картини, як на ній будуть зображені головні персонажі?
3. Які фарби допоможуть мені передати зміст?

Учителю треба пам'ятати, що словесна картина статична. Помилка багатьох здобувачів початкової освіти полягає в тому, що вони статичне зображення підмінюють динамічним і в одній картині поєднують кілька; цим самим словесне малювання підмінюється переказом, а це є недопустимим під час вивчення ліричних творів.

Музичне ілюстрування в шкільній практиці, на жаль, використовується вкрай рідко. А це дуже цікавий і корисний вид роботи, здатний створювати сильний емоційний заряд, а емоційність уроку читання, як відомо, надзвичайно важлива для повноцінного сприйняття тексту.

Музичне ілюстрування – це підбір «музичних картин» до вірша. Наприклад, учитель може запропонувати дітям послухати музику, співзвучну за своїм настроєм ліричному твору, і запитати: «Чи можна вважати цю музику ілюстрацією до вірша?» Учитель може також після прослуховування двох уривків із музичних творів запитати учнів, який із них більше відповідає прочитаному віршу. Варто поговорити з

дітьми про те, які почуття викликає у них музика, яка вона за характером, настроєм.

Четверта трудність виникає під час роботи над виразністю читання. Річ у тім, що виразність читання виявляє ступінь розуміння того, що здобувач читає, а з іншого боку – піднімає розуміння на більш високий рівень. Ось чому під час вивчення ліричних творів величезне значення для розуміння їх змісту, проникнення в образну тканину поетичної мови має саме виразне читання. Практика засвідчує, що аналіз сам по собі не забезпечує виразного читання поезії учнями. Звідси випливає необхідність спеціальної роботи над виразним читанням ліричних текстів.

Над якими ж засобами виразності читання вчителю потрібно працювати в першу чергу?

Це, передусім, методика мовлення, тобто мелодійне підвищення та пониження голосу. Саме такі зміни роблять читання ліричних творів яскравим і виразним. Під час розвитку думки голос підвищується, при завершеності – знижується. Крапка вказує на завершення думки, вимагає зниження голосу.

Робота над мелодикою мовлення, як і над іншими засобами виразності, може включатися в аналіз ліричного твору (Як це потрібно прочитати?). Але недостатньо працювати лише над ліричними віршами, вміщеними в підручниках. Необхідно використовувати і додатковий матеріал – невеликі вірші, які діти легко вивчають напам'ять. Наприклад:

*Де не взявся вітерець,
непосидько - пустунець,
заходився коло хати
жовте листя підмітати,*

*листя те, що натрусив
уночі з колючих слив
(В.Скомаровський) [2, с. 10].*

Для роботи над основним тоном читання дітям пропонується послухати й виразно прочитати вірш, записаний на дошці, або плакаті, або на кодоплівці:

Садівник

*З батьком яблуні садили, трохи руки
натрудили.*

*Я люблю наш тихий саді осінній
листопад.*

*Завтра з татком будем зранку у саду
копати ямки,*

*Бо лишилися яблуні вчора
непосаджені.*

(М.Сингаївський) [2, с. 11].

Учитель запитує: «Яка головна думка вірша? Який основний тон оберете ви для його читання?» (Радісний, веселий). Які рядки вірша потрібно читати особливо радісним тоном?

Працюючи над логічними наголосами, учитель пропонує дітям: «Давайте спробуємо знайти в кожному віршованому рядку слова і словосполучення, які будемо виділяти голосом під час читання, тому що вони найбільш важливі». Наприклад, розстановка логічних наголосів у вірші Івана Франка «Дивувалась зима» потребує певних зусиль: наголошеними тут, головним чином, виступають дієслова:

*Дивувалась зима,
як посміли над сніг
проклюнуться квітки
запахуці, дрібні?
Похилились квітки,
посумніли, замклись;
шуря-буря пройшла -
вони знов піднялись.*

Велике значення для виразного читання ліричних віршів має робота над гучністю. Вміння читати вірші з відповідною гучністю є дуже важливою ознакою виразного читання. Крім того, на фоні нормальної гучності окремі частини ліричного твору можуть читатися голосніше або тихіше. Зміна її пов'язана зі змістом висловлювання і допомагає читцю в розкритті основної думки твору. В цьому випадку зміна гучності голосу є одним із важливих інтонаційних засобів виразності. Наприклад, під час читання вірша Володимира Сосюри «Любіть Україну», вчитель звертає увагу дітей на необхідність саме голосного читання, оскільки в цьому творі яскраво звучить почуття гордості поета за рідну країну, глибокої поваги до неї [5, с. 11].

Голосно, із захопленням слід читати вірш Олександра Підсухи «Мова»:

Ой яка чудова українська мова!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Войтенко В. М. Ігрова діяльність як засіб підвищення якості знань. *Рідна школа*. 2000. № 2. С. 31-32.
2. Горєцький В. Т. Вчимося читати. *Початкова школа*. 2000, № 8. с. 10-15.
3. Даргинська О. І. Вправи для формування свідомого і виразного читання у школярів. *Психолог*. 2003. № 6. с. 11.
4. Пелешок, Е. Х. Особливості вивчення ліричних творів на уроках українського читання в початкових класах. *Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка*. 1999. № 3. с. 72-74.
5. Жиганова О.І. Навчання правильного, свідомого, виразного та швидкого читання. *Початкова освіта*. 2004. № 41. с. 10-15

*Стаття надійшла до редакції
12 лютого 2025 р.*

МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДІВ І ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ІНТЕРАКТИВНИМИ ПОСІБНИКАМИ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

УДК 37.091.3:811.112.2(07.034)

СЛОБОДЯНЮК ВАЛЕНТИНА

викладач іноземної мови

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

*Де береться все це, звідкіля і
як? [5, с. 14].*

А вірш Миколи Вінграновського «Наша річка» варто читати тихим голосом, враховуючи його зміст:

*Сама собою річка ця тече,
маленька річечка, вузенька, як долоня.
Ця річечка Дніпра тихенька синя доня,
маленька донечка без імені іще
[4, с.74].*

Залучення дітей до активного творчого пошуку під час вивчення ліричних творів, цілеспрямована робота над виразністю їх читання принесе їм радість і задоволення, зробить працю педагога, котрий творчо застосовуватиме методику читання ліричних віршів більш продуктивною та досконалою.

Як бачимо, навчити вихованців правильно сприймати та декламувати ліричний твір – дуже цікаве, але непросте завдання для вчителя.